

pronunciationem et ordinationem et omnia et singula in eis contenta humiliter approbantes, ea emologarunt, et contenta in ea promiserunt, fide in nostris manibus positâ et traditâ, tenere firmiter, et inviolabiliter observare, et contra ea seu eorum quidlibet non venire vel facere quomodolibet in futurum. Et ut hæc omnia manifesta sint, perpetuo ad conservacionem honoris utriusque dictarum partium præsentes literas patentes nostrô magnô sigillo signatas eisdem et eorum cuilibet duximus concedendas. Datum et actum Parisius die IX. Decembris, anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo secundo.

In ambitu sigilli viridi ceræ impressi, literis majusculis:

JOHANNES, DEI GRATIA FRANCORUM REX.

In parte infima hujus instrumenti membranacei

Per Regem in magno Consilio suo

LUYS SIMON P.

VIII.

EXCERPTA

DE

**GESTIS OTTONIS TARENTINI, DVCIS
BRVNSVICENSIS**

EX THEODORICO DE NYEM ET GOBELINO PERSONA.

EX THEODORICI DE NYEM LIB. I. DE SCHISMATE.

Cap. VI.

De Ottonis Ducis Brunsvicum ac Joanne Regine Sicilia uxoris sue in urbani studiis.

Ovod Vrbanus ipse ita profiliit ad increpationes indiscretas & nimium repentinas, causa fuit, quia quondam domina *Ioanna regina Hierusalem et Sicilia*, quam postea idem Vrbanus Siciliæ regno privavit, audiens eum ad Papatum promotum esse, gavisa fuit gudio magno valde, ac per multos dies Neapoli lumaria multa more illius patriæ, per totam civitatem in crepusculo vespertino, ad honorem dicti Vrbani incendi fecit, nec non ambasatores ipsi reginæ per eundem Vrbanum statim post electionem suam destinatos benignè recepit, et multis grandibus et liberalibus donariis prævenit, ipsique Vrbano XL. milia ducatorum in auro partim, et partim in moneta argentea in illo principio destinavit: nec non paulo post vina, et blada ac carnes falsas, et caseos per mare in navigiis, in magnis quantitatibus sibi transmittendo, regnum quoque suum et omnia quæ habebat, sibi obtulit, credendo eum sibi semper remanere benevolum. Et ab alio latere ille quondam pater principum, et norma nobilium scilicet dominus *Otto dux Brunsicensis, & princeps Tareni*, maritus dictæ reginæ, qui etiam prædictum Vrbanum ante ipsius Papatum summe dilexit, et quantum potuit per dictum Gregorium Papam paulo ante ipsius obitum ad faciendum pacem inter Romanam ecclesiam colligatos, ad Tusciæ et Liguriæ partes destinatis omnibus per ipsum fideliter et prudenter pro ipsa pace reformanda inter easdem partes disceptantes compositis ad eandem urbem rediit circa ipsa festa Paschalia, cum bonis novis pacis hujusmodi conclusæ reperiendo ipsum Gregorium interim vita functum, qui etiam exhilaratus vehementer de promotione dicti Vrbani sibi obstat se et sua.

Cap.

De insolentia Urbani.

ET cum infra eadem festa dictus Otto sumto prandio cum Urbano, ut moris est, eiquam magna authoritatis virorum, dictus Urbanus ex fastu scyphum de manibus tanti principis stantis coram eo diu genibus flexis recipere tardavit, donec ad eum quidam ex eisdem Cardinalibus diceret hæc verba: Pater sancte, tempus est, ut bibatis. Nec fecellit in eo il lud pro tunc; *Afferius nihil esse misero qui surgit in altum: nec illud; tande stat inflato pauper honore dato.* Et licet tunc sollicitaretur instanter, quod eadem pacem pro ipsius statu firmando benignè acceptaret, hoc tamen pro tunc facere non curabat, credens se super pennas ventorum iam volare, que etiam praecognitum rancorem iam inter ipsos & suos Cardinales predictos non mediocriter adauxerunt, & eum delirum communiter ipsi cardinales iudicabant. Fuit enim duri cordis: Vnde probavit illud, *Cor durum habebit male in novissimo: & Qui amat periculum, in illo peribit.* Sed paulo post fuscitata nimis periculosa discordia inter ipsum & dictos cardinales, prædictum schisma magis propterea ex rancore mutuo partium, quam allegata impressione in electione dicti Urbani, ut in precedentibus tangitur, habuit ortum. Romanis autem civibus pro posse complacere studuit idem Urbanus, in quo etiam ipsis Cardinalibus vehementius displicebat. Vnde figillatim dicti Cardinales ab ipso existente adhuc in eadem urbe circa medium mensis Maji post eius coronationem recesserunt, nec non ad Anagniam civitatem Campaniæ Romanensem declinarunt recreationis causa pro illo astivali tempore, ut dicebant, quia tunc, ut communiter, incipit calor in eadem urbe vigere. Ipse autem Urbanus sentiens infra aliquot dies postea, quod illic contra eum conspirassent, quoque contra ipsum procedere vellent ipsi Cardinales, satis doluit, quod eos à se liberè abire permisisset, sed animo eos ad se revocandi etiam de ipsa urbe ad civitatem Tiburtinam, quasi in medio itinere inter urbem & Anagniam collocatam, & sub spe recreationis infra dies paucos postea accessit, ubi extunc per quatuor menses vel circa stetit, & inter hæc dicti Cardinales in Anagnia huiusmodi contrâ ipsum processum inchoarunt, in quo eum Bartholomæum Barensem in Papatu intrusum nominarunt, ipsumque ad certam diem citarunt, & multa contra eum attentarunt subiunctione quondam Honorati Comitis Fundorum, qui dictam Campaniam tunc & diu ante pro eadem Romana Ecclesia gubernabat.

Quæ ad extinguenda nascentis seminaria schismatis ab Ottone, aliisque gesta sint.

INterim vero dictus dominus *Ottone princeps Tarenti*, sentiens per famam forsan, hoc nephan do schismate jam orto, & ne tantum malum vires assumeret in tota Christianitate, quia erat vir totus Catholicus, ac etiam ipsi Urbano valde compatiendo, cum decenti comitiva Jurisperitorum & militum de Neapoli venit ad ipsum Papam ad Tiburtum, conando eum cum dictis Cardinalibus in amicitiam reponere, ac secum ordinare, quod quondam *Maria regina & heres regni Trinacria consanguineo suo strenuo viro juniori Marchioni Montisferrati*, qui tunc cum eo morabatur, nupti traduceretur pro bono statu Trinacrie & etiam Siciliæ regnum præfatorum, prout de hoc partes ipsæ & omnes Barones dicti regni Trinacriæ jam simul, ut sic fieret, concordabant, quorum tamen neutrum dictus princeps potuit ab eodem Urbano finaliter obtainere: proposuit enim jam in mente sua, quod dictum regnum Trinacria in *Franciscum Prægnatum* nepotulum suum ex ejus fratre genitum, de quo suo loco inferius multa dicentur, qualitercumque transferret. Videns igitur ipse princeps, se non proficere in promissis cum eodem Urbano, quia erat aliqualiter literatus, quadam vice dolorenter coram nonnullis dicebat pro certo, Pater noster non Urbanus, sed potius, ut timeo, Turbanus dicetur, & multis erit adversitatibus involutus, & ruina multorum. Quod audiens etiam tunc præsens quondam ille celebris Doctor legum dominus *Nicolaus de Neapoli*. Rector provinciæ in Gallia pro ipsis domino Ottone principe & Joanna regina tunc temporis, accessit ad eundem Urbanum, qui erat ei valde familiaris ante Papatum, rogando ipsum, ut omnino consiliis dicti principis acquiesceret, qui nisi bonum ipsius domini Urbani, & ut concordia vigeret in Romana ecclesia, quereret aut peteret ab eodem.

Quem cum etiam obaudiret dictus Urbanus, ipse dominus Nicolaus propterea ira commotus, ad præfatos cardinales infra pauca tempora accessit, extunc partem eorum publicè sovendo, nec non eis assistendo consiliis & auxiliis oportunis. Dictus vero dux *Ottone* licet multum de ipsius Urbani duritia doleret, tamen patienter agens & valefaciens Pontifici, etiam ab eo recessit, ad quem postea non revenit, sed quod ipse Urbanus verus esset Papa, semper tenuit & publice dixit. Verum post hæc dicta domina *Maria regina & heres Trinacria*, proditorie capta, ad regnum Aragonie abducta fuit: Vnde hominum clades, destruc-

structiones terrarum & innumerabilia mala postea subsequita fuerunt, atque ipsum regnum ab obedientia ejusdem Urbani in totum defecit, in qua usque ad obitum ejus & aliquan- diu etiam postea remansit, & tandem in parte ad obedientiam Petri de Luna pervenit, & pro parte in neutralitate remansit, & remanet de praesenti.

Ex Cap. XVII.

Partes Urbani qui fovebant.

Carolus Imperator cum eodem Urbano tractavit tantum, quod dictam electionem filii sui in regem Romanum approbavit, & quondam Io. tunc Archiepiscopum Pragensem & etiam ad honorem dicti regis Ludovici Episcopum Quinqueecclesiensem creavit in Cardinalem, & successivè cum Florentinensi ac Pemisinensi, nec non Marchisanis scilicet de Marchia Anchonitana, & cum dominis Barnabone & Galeatio fratribus, qui tunc Mediolanensem & multas alias civitates Lombardiae tenuerunt, & qui omnes erant de ipsa liga contra Ecclesiasticam pacem, fecit sic eos paulatim suæ obedientiæ attrahendo, & cooperante dicto Imperatore suam obedientiam pene per totam Alemaniæ dilatavit. Multi etiam principes Alemaniæ, & aliarum terrarum sibi pretiosa munera donaverunt.

Sed & domina Elisabet consors dicti Ludovici regis ei coronam seu insulam, qua ipse & sui successores in Papatu postea usi fuerunt, & paramenta seu vestimenta Ecclesiastica valde pretiosa, quæ ad valorem viginti milium florenorum auri & ultrà estimata fuerunt, pie- tatis intuitu ei transmisit, quæ tamen mitra dudum perdita, ut creditur, extitisset, nisi ali quando in manibus creditorum diligenter titulo pignoris conservata fuisset. Sed dicta domina Joanna regina Sicilie his stantibus per Clementem & ejus cardinales inducta fuit contra voluntatem dicti domini Ottonis ejus mariti ad obediendum ex tunc predicto Clementi, sed regnicolæ regni Trinacriæ ipsi Urbano fideliter adhaeserunt.

Ex Cap. XXI.

Consilium Urbani de nepote suo extollendo. Item de regibus Hungarie atque Sicilie.

Conspiciens igitur idem Urbanus, quod tempus eum invitabat, sibique prosperè in ejus obedientia predicta succederet, iterum cœpit cor ad alta erigere, & ad executionem realem dictorum processuum procedere, quondam dominum Martinum vulgariter nuncupatum Tarentinensem, & Camerarium suum de Amallia natum, ad dictum Ludovicum regem (præfato Imperatore tunc defuncto) destinavit, exhortando eum, quod quondam dominum Carolum postea regem Sicilie & moderni domini Ladislai regis Sicilie genitorem, tunc ducem Duratiæ, & civitatis Jaurienæ in Sclavonia Rectorem, & apud eundem dominum Ludovicum regem in Hungaria existentem, sibi cum decenti armigerorum comitatu destinaret ad urbem, quia eum dicto regno Siciliae in regem præficere & juvare vellet, adeo quod possessionem regni adipisceretur. Dictus autem Carolus dux, qui tunc erat juvenis, & secundum ejus statum pauper princeps, & eidem dominæ Joanne regine in propinquuo Confanguinitatis gradu conjunctus, quæ quidem regina eum ipsiusque uxorem dominam Margaretam de Duratio matrem ejusdem Ladislai regis à pueritia, ut dicitur, enutritivit, & cuius compater idem dux Otto erat, qui ipsum Ladislaum regem de sacro fonte levavit, invitus onus hujusmodi istis responsionibus acceptavit, etiam pro eo, quia semel sponte juravit, ut dicebatur, eosdem Ottонem ducem & ejus uxorem dominam Joannam, ita quod nihil contra eos ipsorumque statum unquam attentare vellet, & super hoc eodem Carolo recedente à dicto regno Sicilie, ac transeunte ad ipsum regnum Hungariæ, remanserunt predicti domina Margaretæ & ejus natus Ladislaus rex ejusque soror domina Joanna postea ducissa Austriae, tunc pueri, apud dominum Ottонem ducem & Joannam reginam sub tutela eorumdem, interea quod ipse Carolus rex in Hungaria fuit cum Ludovico rege, & cum domina Margaretæ sensit, quod rex Carolus ad requisitionem Urbani, se de ipso regno Sicilie intrromittere vellet, & tunc ad castrum civitatis Hiserniæ sati firmum, quod cum eadem civitate prius domina regina sibi donavit liberaliter, cum dictis pueris hospite insalutato declinavit, ubi usque ad adventum dicti regis Caroli ad ipsum regnum Siciliæ remansit. Præfatus verò rex Hungariæ cogitans, quod erat senio contractus, & parum præ antiquitate vivere posset, ac timens, quod si decederet dicto Carolo in regno Hungariæ existente, quod Hungari ipsum reciperen in regem dictamque Mariam ejus filiam, cuius sororem nuptam habuit quondam Vilhelmus dux Austriae, etiam ex ordinatione dicti regis Ludovici cum regno Cracoviæ, quod tunc etiam idem Ludovicus rex pacifice possidebat, à prima hereditate excluderet: unde dictum Carolum induxit, quod onus regiminis dicti regni Siciliæ in se assumpfit. Sed rex Ludovicus, ut dicitur, recepit ante ab eodem Carolo juramentum, quod nunquam contra ipsas filias ejusdem regis Ludovici facere, aut Hungariæ sive Poloniæ regna hujusmodi vel aliqua alia domina eis debita conquirere, seu recipere vellet. Quo facto dictus rex Ludovicus eundem Carolum ad Italiam cum competenti

petenti exercitu destinavit, quem tandem venientem ad eandem urbem dicitus *Urbanus* sati benigne recepit, & postquam quencunque voluit, ipse dicitus *Urbanus* & dictus *Carolus rex*, licet invitus ei concederat, ipsum regem *Siciliae* coronavit: oportuit enim ipsum *Carolum Franciso Pregnano* cognominato *Butyllo*, nepoti prefati *Vrbani*, de quo suprà feci mentionem, effeminato & inutili, *Capuani* & *Amalitani ducatus*, & multos nobiles comitatus in eodem regno Siciliae ante omnia concedere, ita Papa volente.

Ex Cap. XXIII.

Carolus Duratio dux fraude Neapolim obtinet.

Ipse autem rex *Carolus* cum modica gente armigera respectu tanti negotii ingressus fuit civitatem Neapolim per fraudem quorumdam civium Neapolitanorum, & in eadem pluribus diebus stetit, praefato domino *Ottone duce* continuè dictam civitatem interim ad portam cum valido exercitu obserante: sed cum jam dictus *Carolus* suum & suorum omnium interitum præ oculis consiperet imminere, ad aliam cautelam se convertit, unde videntes illi Neapolitani, qui eum introduxerunt, se deficere in conceptibus eorundem, quemdam militem Neapolitanum antiquum & pauperem, quem dicta domina *Ioanna Regina* fatis honorabat & dilexit, de quo etiam dictus dominus *Otto* plurimum confidebat, quia tunc temporis dicta domina *Ioanna* in castro novo per ipsum *Carolum regem* & suos complices obserdebatur, & in ipso castro non erant multa victualia, ita quod illud regina ipsa diu tenere non poterat, nisi per ipsum dominum Ottонem manu forti dicta obſidio solveretur, trahabant, quod aliquod consilium daret eis miles ipse, quo dictum dominum Ottонem, dolo vincere possent. Qui quidem miles tale ipsis dedit consilium, ut audivi, quod ipse secretum sigillum dictæ dominæ *Ioannæ reginæ* falsificare facere, dictoque Ottoni scribere vellit, nomine dictæ reginæ, quod ipse ad eam illa nocte cum sex personis sibi magis charis ad dictum castrum accederet, alioquin ipsa castrum diutius tenere non posset, sive ipsa ad manus hostium miserabiliter deveniret, essetque datus ordo, quod dominus Otto circa horam expressam tunc tutè ad eam accedere, ac deinde ad ejus exercitum redire posset. De hoc enim dicta domina *Ioanna* nihil scivit. Ipse autem dominus Otto perlegendō hujusmodi simulatam literam, credidit, quod esset ipsis dominæ litera vera, & statim noctis instantis sub silentio dictos *Marchionem Montisferrati*, quem valde dilexit, nec non *Balthasar ducem Brunsvicensem* eum fratrem ex parte decorum, fortissimum & strenuum militem, maritum unice filię dicti *Honorati Comitis Fundorum*, & tres Capitaneos, de quibus confidebat, duntaxat secum duxit, sed medio tempore quoddam fossatum factum fuit ex dolo dicti militis in itinere, per quod dux & socii transiverant, & illic insidiæ L. virorum prope dictum fossatum posite in absconso fuerunt: quo cum dictus Otto perveniret ipsem et quintus, quorum unus fuit dictus *Marchio*, cum equis eorum in hujusmodi fossatum ceciderunt, & illic dicto *Marchione* & tribus suis comitibus intersectis per eos, qui insidiabantur, & prefatus dominus Otto captus, & ad eundem regem *Carolum* captivus ductus fuit solus, eodem domino *Balthasar* ad hujusmodi exercitum fugæ subſidio ſubito cum planctu & mœrore maximo revertente, qui tamen postea caſu repertus, & ad manus dicti *Caroli* perductus, de ipsis *Caroli* mandato exoculatus fuit. Neapoli in publico foro, ubi olim innocens juvenis *Coradinus rex* & hæres dictorum regnum Siciliae & Trinacriæ, & dux *Sueviae* de mandato *Caroli primi regis Siciliæ*, de quo ipse rex *Carolus* descendit, ut fertur, cum aliquibus ducibus extiterat decollatus.

Cap. XXIV.

De fortitudine Ottonis ducis, ejusque uxoris aliorumque ducum detentione.

Cum autem dictus dominus *Otto* ad presentiam ejusdem regis *Caroli* perveniret, idem rex *Carolus* ei incepérat imperare, dicens, quo animo ipse dictum regnum Siciliae contra eum præsumeret detinere. Cui dictus dux respondit dicens, quod nihil sibi de ipsis *Caroli* regno constaret, sed regnum dominæ suæ prout tenebatur contra ipsius dominæ hostes pro posse fideliter defensasset, quodque aliud in veritate nemo posset: nec caput, nec genua coram ipso *Carolo* flexit. De quo admiratus idem rex *Carolus* eum in carceribus trudi mandavit, in quibus penè per triennium remansit. Sed ecce mirum factum, idem dux *Otto* fuit prudentissimus ac strenuus nimis in factis armorum à pueritia in talibus potissimum in partibus Lombardia ac Pedemontii enutritus: nam à plerisque audivi, quod ipse in XL. bellis campestribus contra predictos dominos *Bœnabovem*, & *Galleatum*, nec non diversos alios potentes dominos & tyrannos pugnando feliciter triumphasset: Aquensem, Patiensem & Vercellensem civitates, & multa loca & castra fortissima expugnando cepit, & erat suis hostibus durissimus, & postea tamen in puncto corrut: cum quo sic improviso cadendo totum illud regnum Siciliae nec non ipsa domina *Ioanna regina*, ejusque nobiles

Ies & satrapæ pro majori parte infra dies paucos captivi etiam ad manus dicti Caroli preverunt, prædictus etiam ejus exercitus sine defensione subito post captivitatem dicti domini Ottonis per paucos respectivè dicti domini Caroli regis auxiliatores dispersus & contritus evanuit, & hoc contigit, ut fama laborat, artificio & incantatione cujusdam *vagabundi*, qui se militem esse dicebat, multas sciens exorcisationes vel incantationes facere per artem Magicam, quem per paucos dies ante Romanum vidi, qui per ipsum regem Carolum tunc, & etiam postea, quando dux Andegavensis regnum Sicilie intravit, per eundem Carolum inductus pretio eidem duci Andegavensi & ejus exercitu occurrit in limitibus ejusdem regni Siciliæ, nec non dictis incantationibus etiam ducem Andegavensem, & ejus exercitum ludificare satagens, cognitus autem per aliquos, qui in eodem exercitu dicti ducis Ottonis succubuerunt, ac vivus apprehensus & ad trabem alligatus ad ignem de mandato dicti ducis Andegavensis combustus occubuit. Dictus autem *Robertus de Ortheys*, natione Gallicus, maritus *domine Marie* sororis dictæ dominæ regine *Margareta*, etiam tunc captivatus ad manus dicti Caroli pervenit, & in carceribus diem clausit extreum.

Cap. XXV.

De Ioanne regina in carcere jugulatione.

Ipsa vero domina *Regina Ioanna* statim, postquam sensit, quod dictus dominus Otto vir suus captus erat, ut præfertur, confisa quod sibi saltem salva maneret vita, se tradidit prædicto Carolo, quam captivam diligenter custoditam ad quoddam castrum in Aprucio destinavit, in cuius quidem castri capella postea cum quadam die oraret, ut fertur, sedens ante altare genu flexa de mandato ipsius Caroli per quatuor satellites Hungaros fuerat strangulata, & *dominam Mariam* præfatæ *domina Margareta* sororem semper ex tunc detinuit in statu misero quandiu vixit: quamquam in eadem captivitate in castro prope Neapolim, quam aliquando vidi incedere in fôrdidis vestibus, quasi esset paupercula pedissequa, apud quam, postquam capta erat, in promptu pecunia ultra LXX. milia florenorum auri reperta ad fascum dicti Caroli pervenerant. Sed ante hoc ut aliquot pecuniarum subsidium impertiretur pro stipendiariis tenendis contra ipsum Carolum requisitam per eandem dominam *Ioannam reginam*, negabat se aliquas habere pecunias, nec ad illud unum obulum, ut æstimo, exburfasset: nec mirum, quia non est avaritia super avaritiam mulierum, ut experientia docet, & aliqui dixerunt, quod veneno sumpto dicta domina *Margareta* conscia seu mandante periisset. Præterea dum in provincia in Gallia sentirent subditi ipsius dominæ *Ioannæ*, quod in ipso castro novo in Neapoli, quod prope portum märis consistit, per eundem regem Carolum obsideretur, ipsi multas galeas, forte numero xiiii. in succursum dictæ dominæ armarunt, & in eis multi experti nautæ ac etiam armigeri ad Neapolim recto tramite, navigarunt, quo venientes & in veritate comperto per ipsos, quod dicta domina capta & abducta fuerat, ut præfertur, ad vindicandam dictam dominam ex tunc se dicti Andegavensis obsequiis subdiderunt, multa terribilia in eodem regno Siciliæ committendo.

Ex Capite XXXIV.

Cardinales iterum pacem inter ipsum Papam ac regem [Carolum] & *Butyllum* procurantes fieri, dictaverunt in illa, quod dictus *Franciscus* quandam nobilem virginem, ipsi regi propinquitate conjunctam, & magni Justitiarji regni Siciliæ filiam acciperet in uxorem, quodque rex ipse, quamdiu dux Andegavensis præfatus esset in regno Siciliæ, septuaginta milia florenorum daret singulis annis pro censu ducatum prædictorum dicto *Francisco*. Deditque rex ipse liberaliter *Butyllo* tunc nobile *castrum Luceriae*, distans à Neapoli versus Sallernum per viginti quatuor miliaria, cum ejus Burgo, villis, & pertinentiis universis: quod fuit olim dicti domini *Ottonis* ducis, & adhuc ejus corporis figura aepicta in quadam camera videtur in illo.

Ex Capite XL.

Circa dictum castrum *Luceriae* in montibus & sylvis apri, cervi nec non alii feræ sylvæ sunt: propterea dictus dominus *Otto Brunsvicensis* plerunque illic in regali & propria potestate ad pellendam segnitiem venari consuetus, solum de feris, quas eo agitante, capi contigit, duntaxat capite servato residuum comitantibus eum nobilibus donavit.

Ex Capite XLIV.

Dictus *Urbanus* rancore & ira impeditus non respexit, quales Cardinales pro utilitate universalis Ecclesiæ tunc crearet, & interim urgente necessitate longè quærens auxilia, per quæ posset in necessitatibus articulo de ipso castro invitis hostibus liberari, misit suos nuncios ad quendam strenuum virum dominum Raymundum de Baucio, filium domini Comitis Nolensis de Vrfinis, qui quidem Raymundus erat potens opere & sermone in eadem Apulia, sed partem dicti regis non sovebat, sed Clementi ac duci Andegavensi

gavonsi adhærebat, licet prædictus ejus genitor Comes Nolensis tunc præcipue dignitatis esset cum rege Carolo & huic Domino Raymundo post obitum Ludovici ducis Andegavensis in Apulia, ut prefertur, ejusdem ducis exercitus adhæsit, quiq[ue] demum defuncto eodem domino Ottone principe Tarentinensi & in principatu Tarentinensi successit, quem idem dominus Otto post ipsius liberationem à captivitate prædicta recuperavit, & in terra Foye in Apulia decessit, agens tunc annum octuagimum. In summa, tantum cum eodem domino Raymundo Vrbanus effecit, quod cum omnibus sibi adhærentibus ad ejus defensionem totus inclinabat.

Cap. LX.

De liberatione ducis Ottonis, atque miserorum quinque Cardinalium captivorum interitu.

EO tempore Vrbanus Neapoli residebat, dictus Otto dux carceribus per triennium à Carolo in arce munitissima, vulgo Minervini dicta, etiam per Fridericum II Augustum regem Siciliae condita, servabatur. Tamen fide præstata de redeundo potuit aliquando extradiictum castrum recreandi animi gratia spaciari ac venari. Is dum quodam tempore extradictum castrum Minervini venationi vacaret, per quosdam Britones captus ad Avinionem ducebatur; sed dum dictus Vrbanus adhuc Genuæ moraretur, cum audivisset dominum Ottinem è Gallia revertentem ac die quodam Novembri per mare trajicientem versus dictum regnum Trinacriæ (quod tunc & diu antea per quatuor potentes Barones de quatuor nobilium domibus regni Trinacriæ regebatur) urbem Genuam prætervectum, ægrætulit, licet crederet dictum dominum Ottinem contra Neapolim non posse proficere, tamen disponens iterum velle ad dictum regnum Siciliae redire, sibiique esse nimis onerosum, quod dictos quinque captivos Cardinales secum duceret: unde quadam nocte infra paucos dies ante quam de Genua recederet, mense Decembri, ut quidam retulerunt, securi eos percuti seu mactari jusfit, aliqui autem dixerunt, quod in mari eos præcipitari fecit: sed qualitercumque sit, utique ipsi quinque Cardinales postea non videbantur. Fama erat, quod in stabulo equorum dicti Vrbani in quadam fossa repleta calce viva eorum corpora projecta, & in ea totaliter combusta & in cineres conversa fuerunt.

Cap. LXII.

Otto Apulia primoribus confederatus regnum in potestatem redigit.

D^Einde Vrbanus mense Decembri navalij subsidio ab urbe Genuensi versus Lucam transfretavit, ubi novem menses continuo desedit: interim dictus Otto dux ad ipsum regnum Trinacriæ pervenit, ubi magnificè per nobiles receptus est, atque hinc in Apuliam profectus cum primoribus, potissim de sancto Severino, hostibus ejusdem dominæ Margarete regine tum Siciliam post mortem prædicti Caroli regentis, fœdus inilit, qui potenter Neapolim intrantes eam vi ceperunt, multoque tempore tenuerunt.

Cap. LXV.

De Ultione ab Ottonis militibus in cives Neapolitanos, degve Ottonis ducis pietate.

Tunc ac diu postea ipsa civitas Neapolitana, propter proditionem, qua ejus cives & incolæ contra dominum Ottонem ducem & eius vxorem Ioannam reginam egerunt, intromittendo dictum regem Carolum miserè fluctuabat: spoliabantur enim continuè domus multorum civium, & exponebantur prædæ victoribus, adulteria, stupra, & alia multa siebant mala in civitate, unde in maximo numero cives utriusque sexus ea tempestate terra ac mari ad Trinacriam, Capuam, Gaietam, & alias civitates ac loca confugerunt; quod cum dominus Otto dux audiret, misericordia motus, utpote pius & mansuetus, nec vindictæ cupidus CCCCC. dominas, quæ tunc à Neapoli ad Auersam simil confugerant, per suos familiares cum honesta comitiva ad Neapolim reduci jussit, promittens eis, quod ibidem manendo non inferretur damnum, vel jaætura in personis aut rebus earundem. Quibus reversis, die sequenti edictum per totam civitatem publicari fecit, quo sub pena capitis nullus militum aut quisque alius viro vel scemina Neapolitanis in personis, domibus, aut rebus aliquam offendam, vel iniuriam irrogaret. Cumq[ue] aliqui ex cibis ad dominum Ottонem ducem venirent, petendo veniam de commissis per eos contra ipsum & ejus consortem perpetrata, pepercit eis, & aliquando flendo cum ipsis flentibus dixit, cur tot & tanta mala contra nos perpetrare voluistis, immemores quam benigne uxor mea vos habuit, & in quanto amore vos confovit. Attamen bona pars pretiosi panni atque tentoria, quæ Vrbano eandem civitatem ingressuro in vico Nidi prætenia fuerunt, ut superius dixi, & alia multa pretiosa

jocalia

jocalis ad manus victorum primis incalescentibus injuriarum motibus pervenerint, quæ vendita, ad Cathaloniam & alia diversa loca maritima adducta, nunquam restituta fuerunt: qvorum malorum præcipua causa fuit Urbanus propter iracundiam, quam conceperat & habeat contra Carolum regem ejusque consortem & natos sœpè dictos. Ex quibus elicetur illud verificari, quod nihil adeo forte & firmum in hoc mundo subsistit, quod ruinam pati non possit. Quis enim vedit munitorem & pulchriorem civitatem ipsa Neapoli. Attamen peccatis civium & incolarum exigentibus tam gravem periculofamque in suæ visitationis tempore passa fuit ultionem, & gratia DEI factum est, quo non, ut Sodoma, perit in eternum.

EX GOBELINI PERSONÆ COSMODROM. ÆTAT. VI.

Cap. LXXVI.

AD declarandum ea, quæ deinceps acta sunt domina JOHANNA regina Sicilie ducatur in medium. Hæc enim schismatis execrabilis formitem plurimum excitavit. Dum enim ad summi Pontificatus apicem electionis Domini VRBANI ad ipsius notitiam certudo pervenit, in gaudiorum corde suo diversitatem resoluto, ipsam se de Neapoli Papam sibi factum cunctis gloriari demonstrans, in symphonis, choreis, epularum conviviis, aliisque deliciis plurimis palam omnibus Neapoli festa multiplicavit. Speravit siquidem OTIONEM Duxem, de domo Dueum Saxonie exortum, tunc maritum suum, Jerusalēm & Sicilię regnorum, qvorum ipsa gaudebat titulis, in Regem per Papam coronari: Sed idem Dux maritus ipsius reginæ quartus extiterat, & ipsa jam annos sterilitatis attigerat, Principibus etiam regni renitentibus hujusmodi desiderii effectum à Papa minimè potuit obtinere. Et deinde callidioribus quibusdam inter Papam & ipsam intervenientibus delatoribus, uterque eorum contra alterum exasperatus est. Quapropter cum ut non caput nequius super caput colubri sic non est ira super iram mulieris, brevisque omnis malitia super malitiam mulieris, ipsa Regina confiliī scelesti schismaticorum Cardinalium conscientia facta, ROBERTVM Antipapam Vicarium CHRISTI verum furore pertinaci mentis affirmans, ut maritus ejus praedictus regium susciperet diadema, ipsi domino URBA NO suisque fidelibus totis viribus fatigebat obesse. Quare Neapolitani, gravibus inter se seditionibus ortis, clamantes per plateas alii, vivat Papa de Roma: alii vivat Papa de Fundis, mutua cædere se pertruncare conantur. Cumque ipsa sit potens in iniuitate, in malitia gloriando dilexit malitiam supra benignitatem, Deos destruxit eam in finem, & evulsit eam de tabernaculo suo; Nam Dominus URBANUS, justum penes ordinem juris, excommunicationis, honoris, dignitarumque, quarumcumque, & præcipue regnum Jerusalēm, & Sicilię privationis contra ipsam sententias cum maledictione premissis, regna prædicta domino KAROLO de Duratio, qui a vulgo KAROLUS de Pace dicebatur, contulit, ut ipse auxilio regis Ungariæ, cui consanguinitate conjunctus fuerat, regnum Sicilię ab ipsa JOHANNA evincendo, sententias Papæ, contra eum latae, tentaret facere ratas. Rex itaque Vngariæ jamdudum contra prædictam reginam ægrum gestans animum ex eo, qvōd qvondam rex ANDREAS frater ejusdem regis, primus ipsius reginæ JOHANNÆ maritus, in Aversana civitate noctu in palatio strangulatus, & de fenestra projectus, & de manè repertus in horto fuerat: cujus sceleris ipsam reginam communis fama conscientiam prædicabat, licet eundem fratrem suum magnifice vindicaverat, ad ipsius reginæ exterminium ferventius anhelabat. Unde KAROLUS collecto exercitu de Ungaria, per partes profectus Italiae, Romanam pervenit ad urbem, ubi à Papa URBANO, præstitis sibi jure homagii fidelitatis sacramentis, regni Sicilię diadema recepit. Et deinde sic regni insignibus decoratus Apostolica benedictionis gratia confortatus, novisqve generibus armorum adauctus, versus Neapolim cœpit dirigere gressus. Cujus dum adventum, Regina & Dux OTTO perceperunt mentis eorum cogitatione non modici terroris turbo dispersit. Veruntamen Dux OTTO priusquam KAROLUS Neapolim perveniret, se belli conflictibus ei opponere decernens, se contrâ DEI potentiam pugnaturum non perpendens, de suorum confidens fortitudine & audacia ipsi obviā egrediebatur in campum. Cumque itineris transitus, per quos KAROLUS erat transitus, occuparet, de quorundam suorum, forte sibi non fidelium, consilio secessit à via, ut eodem afferente consilio, KAROLUS cum suis, spaciis illis pertransitis, inter ipsius Ducis OTTONIS exercitum ipsum tunc insequentis à tergo, & civitatem Neapolim se cernens interceptum, omni fugæ præsidio destitutus, cogeretur conflictus ingredi belli. KAROLUS igitur illic pertransiens, celeriter versus Neapolim tendens portis civitatis illo, dum venerat, die apertis, suorum consilio fidelium procurante, repertis, civitatem ipsam cum suis festinanter intravit. Dux autem OTTO avidus belli veniens à retro, intelligens KAROLUM introivisse Neapolim, vehementer obstupuit, & ex alto suspiria pectori trahens, nimio præ dolore querulosis vocibus anxiosa lamenta produxit. Unde Dux OTTO ad castrum sancti Erasmi supra Neapolim in montis amoenissimi vertice constitutum se recepit. Et KAROLUS intra civitatem, suorum fidelium cooperante ministerio, castrum novum regia venustate decorum,

rum, quod Regina in extremo civitatis in littore maris situm tenuit, plurimis instrumentis bellicis fortiter impetiit, mœnia, trium tecta palatiorum saxis ingentibus, bombardis aut machinis violenter emissis ex omni parte perforando & simul invicem concurtiendo. Ut igitur citius KAROLI consilium sui laboris finalem consequeretur effectum, quoddam turpis machinationis genus hunc excogitavit in modum: capiebantur quædam barilia, quæ stercore humano mixto cum manibus, pedibus, vel capitibus, aut aliis membris à captivorum coporibus nimia crudelitate præcisis, impleta, machinis ad aëris alta projecta, dehinc cadentia deorsum, super ipsius castrum planiciem, vel ædificiorum stræturas, in petuose magno cum fragore collisa, tantum fudere fætorem, ut intra castrum existentes, in aëris infectu attractione continua vomere compulsi, ilico se suffocari timuerunt, ipsisque omnibus, tam crudelis & impia humanorum membrorum dispersio, non immerito validum incusit horrem. Interea aquæ-ductu per ducem OTTONEM interciso, Neapolitani non solum propter hominum, verum etiam equorum multitudinem, aquarum penuria angustati pluvialibus aquis, cisternis diu confotis, sunt contentari coacti. Tandem Dux OTTO corpus proprium pro dominæ & uxoris redemptione se mortis periculo subdere non metuens, dum ut adhuc contra KAROLUM pugnaret, per montem castrum supra dicti, quod adscenderat cum suis armatus, descendit equester, gentes CAROLI pedestres, pro ut proditorie ordinatum asserebatur, in ipsius montis vineis latitantes, ipsum cum suis, eorum infidias advertentes minime, absque reliftentia quacunque ceperunt. Quod dum ad reginæ notitiam per venerat, ipsa quasi mente deficiens præ dolore, tot se cernens augustiss circumseptam, se ipsam dans in manus Karoli, castrum quod tenuit, de succursu fidelis desperans, tradebat. Hinc, aquæductu reformato rex Karolus civitatis Neapolis, ipsius castrorum trium reliquorum, videlicet sancti Erasmi, castrum Ovi, & castrum Capuani, & civitatum aliarum ac castrorum ipsius regni plurimorum potens effectus, Dux Ottone carceribus mancipavit. Regina vero in vindictam mortis Andree regis supra dicti secrète jugulata dicebatur: quidam tamen eam in carcere fame spontanea periisse assertuerunt, & apud sanctam Claram extra ecclesiam est sepulta. Caussam successionis hereditaria Karoli in regno, & mortis Andreæ regis occasiones has intellexi fuisse: *Regina quidem Johanna* habuit sororem pulcram valde cui cessit, in divisione hereditarii juris Ducatus Duracii, cum nonnullis aliis terris Apulia. Hanc ANDREAS rex adamavit, & clam gravidam fecit. Unde misit eam ad Dominum LUDOVICUM regem Ungariæ, ubi peperit filium, qui KAROLUS est nominatus. Et iste KAROLUS, sic existens filius sororis reginæ JOHANNÆ, quamvis illegitimus, qui tanquam ex duabus coronis regiis procreatus justè succedere posse in regno patris dicebatur, in regem à Papa URBANO prædicto promotus est. Ex his perpendi potest liquidè Domini Urbani Papæ benedictio quantæ fuerit efficacia, cum rex KAROLUS, absque belli conflictu, sibi tanta subegit; ipsiusque maledictionis sententia in quanta dispensatio adversantes sibi deduxit, cum Domina JOHANNA Sicilie regina, Provincia & Pedemontis comitissa, maritusque ejus Dux OTTO, tot divitiis, tantaque potentia fulti, sunt tam subito ad infelicitatis in via dejecti: quis enim hæc audiens, ipsa ultiō modo divino contigisse negaret? Hinc NEAPOLITANI novi regis in laudem, ut Trojani Paridis in nuptiis, non quia perpetratione violentia gaudebant injustè, sed quia venturæ tribulationis ignari gaudiorum fatigebant, insistere festis. Campores igitur etiam pecunias per platearum theatra sparserunt. Hæc igitur tam grandis & horrenda in regni capite, puta Neapoli, inchoata turbatio, totum regnum, cunctas per ipsius provincias dispersa, magno concusso horrore. Unde effusa est contentio super principes, & eorum plurimi, cum civitatibus, castris, omnibusque subiectis contra KAROLUM inita conjuratione sunt ei rebelles facti. Cumque Neapolitani, inter ceteros captivos, Teutonicos in odium Duci OTTONIS maxime exosos haberent, omnes eos postulabant occidi. Plurimos enim ex eis, licet Duci nihil auxiliū præstiterint, solummodo nationis causa trucidabant. Unde multi eorum, inter alios populares mechanicis artibus insudantes, ut alias degentes ibidem, ab honestis mulieribus misericordia mortis intra cisternas & cellaria occultabantur, donec primi tumultus furor quiescebat. Rex KAROLUS, videns Neapolitanorum animos in Teutonicorum necem obstinatos, nec eos flectere valens, nec eis resistere audens, commisit VILLANUCIO militi, duci exercitus sui, ut in hoc articulo, quid expediret, protinus ordinaret. Quapropter VILLANUCIUS cunctis Teutonicis cum Duce OTTONE captis congregatis in unum, singulis eorum arma sua reddidit, & convenientibus eis in planicie, ante castrum novum, quæ *carreria* dicitur, VILLANUCIUS Neapolitanis dixit, ut Tentonicos apprehenderent, si placeret ipsis occidere eos. Neapolitani vero tanto se recusantes submittere periculo, ut Teutonici illi extra regni confinia salvi discederent, concensum præbuerunt. Quapropter rex KAROLUS quibusdam galeis aptatis eos extra regni sui districtum salvos perducere fecit.

Caput LXXVII.

Cum igitur hujusmodi gestorum fama, per plurimas mundi partes diffusa, ad regnum Franciæ miranda pervenit, LODEWICUS Dux Andegavensis, verum regni Sicilia, post
H ipius

Ipsius regine Johanne decessum, se arbitratus hæredem, congregavit exercitum magnum, castra fortia valde, & quemadmodum Rex ANTIOCHUS contra Machabæos procedens, ærarii sui claustris apertis, larga stipendia præstans, regni Siciliæ possessionem, KAROLO & cunctis ei faventibus invitis, se capturum manu potenti affumfit. Ipse igitur iter arripiens ad Antipapam regia coronationis causa Avenionem magna cum pompa properavit: & deinde postquam de facto coronatus est, versus Italiæ tendens tantum sibi collegit exercitum, ut principem aliquem tantam gentium multitudinem, tam longinas ad partes tanto traduxisse decore hominum memoria nulla comprehendat. Nam plurimi de ipsa referentes, audientium quasi mendaces incidere derisum: alii enim ex sexagenis lancearum millibus: alii ex tot milibus armatorum eam constituisse contendunt. A quodam tamen, qui se de eodem exercitu fuisse fatebatur, intellexi, quod idem Dux dum versus Italiæ tendens Avenionem exciverat, habebat duodecim millia equitum: antequam vero ad regnum Siciliæ pervenit exercitus ejus amicorum suorum confluentia, & stipendiiorum prodigalitate sic crevit, ut Apuliam ejusdem regni provinciam cum septuaginta quinque milibus equitum censeretur inire. Ipse igitur cum tanta veniens potestate, per KAROLO rebelles in regem & dominum suscepimus est. Unde seditiones & guerræ per cunctas ipsius regni provincias sunt multiplicatae. His itaque aliquandiu continuatis, Dominus URBANUS Papa Romæ existens, regnum prædictum, ob discordiæ gravitatem languescens, abundantia pacis satiare desiderans, ut principes & nobiles regni redderet unanimes, ad regis KAROLI profectum & contra LUDOVICUM Ducem, jam in exercitu suo fame & pestilentia debilitatum, versus Neapolim se direxit. Cumque rex KAROLUS juramentis & pactis, Papæ tempore coronationis suæ præstitis & promissis, non usque quaque servatis, Papam versus Neapolim iter arripuisse cognovit, ipse Papam ad suæ perturbationis, & consanguineorum Papæ promotionis causam venire suspicatus, amulorum Papæ confilio, Papæ vi doloque reniti decrevit. Unde Papa civitati Aversanæ appropinquante KAROLUS egressus obviam ei, osculis, inde luctitiam simulans, ipsum cum reverentia dolis plena suscepit. Hinc KAROLUS equi Papæ manu propria apprehensis habenis, Papam ad ipsius civitatis castrumducere fatigebat: sed Papa: ne forte sibi liber abscessus ab inde non pateret, castrum ascendere renuit, sed curiam episcopi, rege quodammodo invito, adiit. Rege igitur illa, quæ pro cena fecerat parari, ad curiam episcopi mandans deferri, ibidem cum Papa, supinamente agni vellere tecta, cœnavit. Nam die sequenti transacta, quæ fuit vigilia omnium Sanctorum, de anno Domini M C C L X X X I I noctisque sequentis per urbem diffusa calligine, rex damno confilio circumventus, ad curiam, in qua Papa residebat, quosdam viros armatos dirigens, Papam ad se venire mandavit: Qui cum illam horam, se ad regem venire postulari illi hora, qua Judæi CHRISTUM comprehenderunt, assereret, illi qui missi fuerant, in Papam manus violentas mittere tentant. Unde Papa quasi malefactor ductus est, & nihilominus se ducentes excommunicatos denunciat, eosque ut sacrilegos voce libera damnat. Et postea expertum est, quod principis illius manus & latus dextrum, qui manus primum misit in Papam, eodem anno exaruerunt. Tribus itaque diebus Papa solatio & consilio destitutus, totaque ejus curia perturbata in castro cum rege permanxit invitatus. Et tandem concordatis eis, Papa & rex Neapolim se in magna solennitate transferebant, & in castrum novum se simul receperunt. Deinde post paucos dies, Papa ad Archiepiscopi curiam se transferens, actus Romanæ curiæ consuetos, cunctino octavæ Epiphaniæ Domini instituit continuari. Procedente vero tempore, dum sol gratiore dies produxit, æstivos, KAROLUS, quasi contra DUCEM LODOVICUM pugnaturus cum exercitu magno profectus est, & in Apulia ferè per totam æstatem residebat. Inter hæc Papa futurorum providus castrum quoddam egregium Nuceria, vel Luceria, Christianorum appellatum, à Neapoli per XXIV. milliaria distans, frumento, vino, & aliis victualibus sufficienter præmunit, & in mense Junio illuc se cum curia sua transferebat; sub quo burgus erat vix septuaginta domos habitabiles continens, qui muro, duas habente valvas & portam parvulam, absque fossatis, cingebantur, quapropter non solum ob incommoditatem verum etiam penuriam hospitiorum curiales tenuit ibidem trahere moram.

Unde locum ipsum, cum in diœcesi Salernitana tunc extitit, quidam subsannativè *Miseriam Saurate*, quod lingua vulgari stultæ vel tardiosæ sonat diœcefis, appellabant. Papa igitur sedem Apostolicam instaurans ibidem, castrum ipsum in literis Apostolicis castrum civitatis Luceria Christianorum appellari decrevit. Accidit deinde septima die mensis Augusti, circa horam diei sextam, quod fumo quodam non longe ab eodem castro, in montibus ascende, quidam gentes nescio quas, armatas suspiciati forte propè, rumorem magnum de inimicis jam propè existentibus, ad deprædandum Curtisanos accelerantibus, congitaverunt: quare perturbatis omnibus, Cardinales, episcopi, prælati, nec non penè curtiani omnes, versus loca diversa fugiendo festinabant: sed quia non erat, ut fama detulerat, post dies paucos reversi sunt. Post hæc die, inter regem Karolum & Lodewicum Duxem, Andegavensem decreto, veniente, quo eorum guerræ importunitatem belli conflictu sopirent,

Dux

Dux super rivum quendam in campis parentibus castra metatus est, & rex Barletum seu castrum Baroli exiens inter vineas exercitus sui castra diffudit. Cumque sic triduo utroque exercitu stante neuter contra alterum aciem dirigeret, Dux LODEVICUS, victualium compulsius penuria, locum mutans ad loca, quæ propè tenuit munita, secessit. Mortuo duce Andegaveni Dux OTTO solvitur à carcere, & in quodam castello sub bona fide liberè versari permittitur. Et tandem rex missis quibusdam armatis jubet eum adduci ad se, quod fideles Ducis Andegavensis defuncti explorantes insidias per viam posuerunt. & cum iuxta se Dux OTTO deduceretur, ipsi ab insidiis erumpentes Duxem OTTONEM liberant. & fugatis his, qui duxerunt eum, ipsum secum abducunt & ipse Capitanus eorum factus est; sed non diu eo tempore cum ipsis perseveravit.

Ex Capite LXXXI.

Post mortem Caroli Dux Otto Neapolim recuperavit, & multis de parte sibi contraria imperfectis, potentiores quosdam sub custodia detinendos Tarentum destinavit. Regina vero Margareta uxor Caroli cum filio suo fugit, & in civitatem Cojetanam firmissimam se recepit. Post hoc filius Ducis Andegavensis defuncti veniens cum exercitu magno, Dux Ottone subsidium sibi ferente, Neapolim cum multis aliis civitatibus & castris ipsius regni Siciliae in deditione suscepit. Eodem anno, videlicet nativitatis Domini DCCCLXXXVI, Barabro tyrannus Mediolanensem à filio quodam fratri sui, videlicet Comite Virtutum, qui Papiam tenuit, captus est & custodia mandatus; & priusquam per annum in custodia degit, defunctus est. & ipse Comes, filii Barrabonis fugatis, Mediolanum cum suo districtu obtinuit universo. Anno MCCCLXXXVII Praefectus de Viterbia, qui longo tempore Romanæ Ecclesiæ rebellis extiterat, à fidelibus Domini Urbani interfactus est. Eodem anno Dux Otto & Domina Margareta uxor quondam Caroli conciliati sunt.

IX.

EXCERPTA CHRONOLOGICA

DE

DVCIBVS BRVNSVICENSIBVS
ET DE RELIQVIIS ECCLESIÆ COLLE-
GIATÆ S. BLASIL

Hæc sunt nomina Reliquiarum, quæ sunt recondite in cruce, quæ stat in media Ecclesia ante chorum, quam Dux HINRICVS Leo fieri jussit pro remedio animæ suæ. De ligno Domini. De spinea corona. De vestimentis S. Mariæ. S. Johannis Baptista, S. Stephani Protomart. S. Laurentii Martyris. S. Christophori Martyris. S. Quiriaci, qui & Judas. SS. Nerei & Achillæ, & Pancratii Martyrum; S. Nicolai Episcopi & confessoris. S. Mariæ Magdalena.

Iste reliquæ sunt in capite nigra crucis, Anno 1312. Sanguis Domini nostri IESU Christi. De ligno Domini. De virga Aaron. S. Bartholomæi Apostoli. De Innocentibus. S. Hippolyti Martyris. S. Damiani Martyris. S. Thomæ Episcopi & martyris. S. Cæciliæ Virginis & martyris. SS. Justi & Arythemii & Honestæ Martyrum.

Iste reliquæ sunt positæ in novum plenarium, An. Domini 1311. De ligno Domini, de vestimentis S. Johannis Evangel. S. Matthæi, S. Marci Evangel. S. Lucæ Evangel. S. Petri, S. Pauli, S. Bartholomæi, S. Johannis Baptista, S. Blasii Episcopi. S. Thomæ Episcopi, De Innocentibus, SS. Abdon & Sennes, S. Godehardi Episc. S. Barwardi Episc. S. Autoris Episc. S. Magni Episc. S. Ursula Virginis, S. Cæciliæ Virg. S. Laurentii Martyris, S. Adelheydis Imperatricis, S. Cunegundis Imp. & Virginis, S. Henrici Regis.

Anno Domini 1312. In vigilia translationis S. Blasii Episcopi, est dicata capella, altare & coemiterium in Scerlingeborg, in honorem S. Mariæ. S. Johannis Bapt. & S. Blasii Episcopi & Martyris, à fratre Hermanno Belonvilonensis Ecclesiæ S. Johannis Baptista Episcopo, auctoritate Domini Alberti de Anehalt, Halberstadiensis Ecclesiæ Episcopi procurantibus Dominis nostris, Bal. Decano, Eugenio de Medingen Präposito, Henrico de Lunenburg, Echardo custode, Thiderico de Gadensted, Magistro Brunone, Widekindo, Sigfrido, de Alten, Borchardo de Cramme, & patre suo Harberto, Henrico de Everlinge, Ludolfo de Holleghe, Lukemann, Wasmodo de Knezebeck, Nicolao de Werle, Johanne Felice & Thiderico de Poede de Goslaria, Reinboldo Scholastico.

Iste reliquæ sunt positæ in altare. De virga Aaron, de candela, quam S. Petrus consecravit, de velo B. Mariæ, S. Johannis Baptista, S. Andreæ, S. Bartholomæi, S. Jacobi majoris,

H 2

S. Ste-